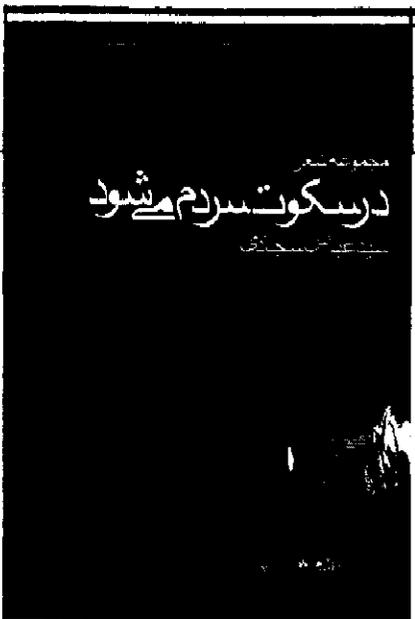

در سکوت مردم میشد

سیدعباس سجادی

ما به خروس ها اعتماد کرده بودیم...

اکبر اکسیر

در سکوت مردم می شود
مجموعه اشعار سیدعباس سجادی
ناشر: انتشارات آذر کهن

به قول ولادیمیر مایاکوفسکی شاعر بزرگ روس «شعر سفارش جامعه است و شاعر برای عرضه آثارش باید متقاضیان را بشناسد.» از همان آغاز که قدم در راه قلم نهادم اصل اول را بر احترام به مخاطب گذاشتم و می‌پندارم و به این معتقدم که با مردم باید به زبان خودشان سخن گفت و شاعر باید زبان مردم زمان خود باشد و این محتواسست که قالب خود را می‌یابد و در آن جاری می‌شود.

(از مقدمه شاعر)

سیدعباس سجادی در آستانهٔ چهل سالگی، این مقدمه دل‌انگیز را بر پیشانی مجموعه شعرش با عنوان «در سکوت مردم می‌شود» آورده تا پیشاپیش به خوانندهٔ فهیم شعر امروز بفهماند دیگر دورهٔ شعیبه‌سازی کلام، بیجش ساندویج زبان به سر آمده است و شعر امروز نیازی به زیج و رمل و اسطراب ندارد. این ستارهٔ روشن را در زمین باید جست چرا که شعر امروز زبان اهالی این سیاره باید باشد، بی مترجم و کتاب لغت و حل المسائل! سجادی در این مجموعه طبق مقدمهٔ خود عمل کرده و نیازی به مقدمهٔ ناشر و خواننده و منتقد ندارد. او بنا را بر سادگی زبان، سهولت بیان و لذت پیام گذاشته است، بدون آن که از ظرفیت زبان و فرم بکاهد. چه در غزل و مثنوی و چه در نیمایی و سپیدواره‌های این مجموعه، صمیمیت زبان را فراموش نکرده است. تازگی و طراوت شعرها خبر از آغاز فصلی دیگر دارد. فصلی که قرار است شعر مفاهیم عالی انسانی را با زیباترین لحن بر رگ‌های زمان جاری کند، شاعرانش از احساسات زودگذر به تفکری ماندگار برسند و فرق عکاس با شاعر را بدانند:

خورشید

از دهکدهٔ ما گذشته است

ما

به خروس ها، اعتماد کرده بودیم.

x

مرگ

تعبیر خواب قومی است

که با چشم‌هایی باز

خواب می‌بینند

و به انتظار معجزه
یک جانشسته‌اند.

سجادی با آن که شعرهای آزادش را سپیدواره نامیده است، اما روسفید در گاه شعر امروز است. شعرهایش زخمی عمیق از ترس باستانی انسان دارد. او هراس همیشگی انسان بی‌پناه عصر آهن و سیمان را می‌سراید وقتی از غارت باغ می‌گوید:

باغ

با شاخه‌های زخمی و دریده

باغبان

غضبناک و رنگ‌پریده

من خزیده‌ام زیر چپ‌های خشک

با دستانی آلوده به خون تمشک!

او ایجاز را در شعر رعایت می‌کند. شعر را بی‌خودی کش نمی‌دهد، در شعر راه نمی‌رود. آدامس نمی‌چود، تخمه نمی‌شکند، با انگشت‌هایش بازی نمی‌کند و ما را خیلی زود به صمیمیت زلال پیوند می‌دهد. از لابلای درختان عبور می‌دهد و از حافظهٔ جنگل با خاطراتی سبز می‌گذراند. او شعر کوتاه را می‌شناسد و من افسوس می‌خورم چرا مرخصی‌اش را برای یافتن ردیف و قافیه هدر می‌دهد، آن هم در کلان‌شهری که بیوست رودهٔ خیابانش، سرعت ماشین زمان را کند می‌کند. شهری که ساعت‌فروشی در آن بهترین شغل هاست:

به سایه‌ها مان نخواهیم رسید

حتی مادام که

پشت به خورشید حرکت می‌کنیم.

سجادی وقتی از جبهه و جنگ می‌سراید، می‌داند که شعرش باید غیرمستقیم بنشیند و مستقیم شلیک کند و لازم نیست حتماً بوی باروت بدهد و صدای خمپاره. کاری که اکثر جوانان شاعر ما از آن غافل بوده‌اند. و به جای اینکه شاعر شوند خبرنگار جنگی شدند:

وقتی

بغض آلود

از جنگ حرف می‌زنم

می‌خندی

تو جنگ را شنیده‌ای

ما دیده‌ایم.

سجادی با آن که شاعر طنزپردازی نیست، گاهی مرتکب طنز می‌شود که:

بایستی بگویم توصیه‌های ایمنی را جدی بگیر، از نزدیک شدن به فکاهه و کاریکاتور بپرهیز باش، آسان گیر نباش:

الو! سکوت

الو!... فوت

الو!... سوت

گوشی را می‌گذارم

و در خلوت شب می‌خوانم:

نسب بخیر آقای گراهام بیل!

x

فردا حقوقم را که بگیرم

عروسک خواهرم متولد خواهد شد!

x

در آیندهٔ نزدیک از شاعر این مجموعه، از سید مهربان شعر و ترانه و تصویر، شعرهای کوتاه جالبی خواهیم خواند، اگر در سکوت نماند، سردش نشود و خاطراتش را سانسور نکند و به یاد وقت‌های مُرده، یک عمر سکوت نکند. چونان میادا!

